

Aleg. 25.

S p r a w o z d a n i e

Wydziału krajowego o potrzebie sprawienia nowego kotła parowego dla zakładu obłąkanych w Kulparkowie, oraz nowego pokrycia części dachu na głównym budynku tego zakładu.

Wysoki Sejmie!

Zakład Kulparkowski posiada obecnie 2 kotły parowe o powierzchni ogrzewalnej po 18 metrów kwadratowych, dostarczone w roku 1883. przez fabrykę Menck & Hambrock w Altonie.

Kotły te okazały się pod względem jakości bardzo dobrymi, gdyż dopiero w r. 1893. to jest po 10-cio letniem użyciu potrzebowały gruntownej naprawy, którą dość znacznym kosztem uskutecziono.

Rzeczoznawcy przy sposobności tej naprawy orzekli, że reperacją tą na krótki tylko czas zaradzono złemu; gdyż jedną z głównych przyczyn zepsucia kotłów było ich nadmierne natężenie, — tej bowiem objętości kotły dla potrzeb zakładu są stanowczo za małe.

W roku 1883. kotły takich rozmiarów, były dla zakładu najzupełniej wystarczające, było wówczas przeciętnie tylko 408 chorych i 58 służby, a kotły były w ruchu 19 godzin 50 minut i zużywały węgla 329 ton. — W roku zaś 1894. było przeciętnie 643 chorych i 94 osób służby a kotły były w ruchu 34 godzin 45 minut i spotrzebowały węgla 371 ton.

Z powyższego zestawienia wynika, że czynność kotłów w ciągu lat 10. urosła prawie w dwójnasób — kotły dotychczasowe jako niewystarczające psuć się często muszą, a chcąc uchronić zakład od dalszych znacznych wydatków na naprawy, okazuje się potrzeba sprawienia jednego nowego kotła o 35 m² powierzchni ogrzewalnej. Koszt sprawienia takiego kotła obliczony został przez rzeczoznawcę wraz z transportem i umontowaniem na kwotę 6.520 zł.

Jeśliby kocioł takich rozmiarów został sprawiony, to obecne dwa kotły mogłyby być użyte razem przez jeden tydzień, zaś na przemian przez drugi tydzień nowy kocioł, a stosunek byłby taki, że oba stare kotły miałyby razem 36 m², zaś nowy kocioł 35 m² powierzchni ogrzewalnej. W takim razie nie byłyby kotły przeciążone i nie zużywałyby się tak prędko.

W preliminarzu budżetu zakładu w Kulparkowie na r. 1895. w rubrykę XI. poz. 58. wstawił Wydział krajowy na sprawienie nowego kotła parowego tylko 4.000 zł. a. w. uczynił

to opierając się na obliczeniu kosztu sprawienia kotła parowego w r. 1893. Gdy jednak już po wydrukowaniu preliminarza nadesłali rzeczoznawcy swe orzeczenie, w którym wykazali, że sprawienie dla zakładu nowego kotła o powierzchni ogrzewalnej takiej samej jak poprzednie, byłoby zupełnie nie wystarczającym, Wydział krajowy opierając się na tej fachowej opinii, przedkłada Wysokiemu Sejmowi wniosek zakupienia dla zakładu Kulparkowskiego nowego kotła o powierzchni ogrzewalnej 35 m².

Oprócz powyższego wydatku okazała się obecnie potrzeba pokrycia części dachu w zakładzie nową blachą pocynkowaną, gdyż dach w wielu miejscach zacieka a rynny dachowe w głównym budynku są porąbane i przez lód zniszczone, przez co gzymsy okopowe zamakają i opadają.

Gdy naprawy z roku na rok pociągały tylko coraz znaczniejsze koszta, Wydział krajowy wydelegował na miejsce inżyniera, który stwierdził potrzebę pokrycia części dachu nad kuchnią oraz konieczności zastąpienia w wielu miejscach starej rynny nową i obliczył koszt powyższych robót na 5.000 zł, a w

Wydział krajowy uznając w zupełności potrzebę sprawienia nowego kotła parowego jakoteż odnowienia dachu, wnosi:

Wysoki Sejm raczy wstawić do budżetu zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie na rok 1895. jako wydatek nadzwyczajny:

1. kwotę 6.520 zł. zamiast 4.000 zł wstawionych w preliminarzu Rub. XI. poz. 58 b na sprawienie nowego kotła parowego;
2. kwotę 5.000 zł. w Rub. XI. poz. 56 b β na odnowienie części dachu w tym zakładzie.

Lwów dnia 12 grudnia 1894.

Marszałek krajowy:

Sunguszko. w. r.

Sprawozdawca:

Dr. Franciszek Hozard, w. r.

Członek Wydziału krajowego.